

**แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔**

**องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด
อำเภอประจักษ์ศิลปาคม
จังหวัดอุดรธานี**

คำนำ

ด้วยมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด

เพื่อให้เป็นไปตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้น โดยประยุกต์ตามแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กรของ coso หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) และนำมาปรับใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทของระบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด ใช้เป็นกรอบหรือแนวคิดพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาดสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด
ธันวาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล ๑	
๒. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง ๑	
๓. เป้าหมาย ๒	
๔. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง ๒	
๕. นิยามความเสี่ยง ๓	
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐาน	๕
วิสัยทัศน์ ๕	
ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ๕	
เป้าประสงค์ ๕	
โครงสร้าง ๖	
บทที่ ๓ การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด	๘
๑.ขอบเขตบริบทภายในและภายนอกองค์กร ๘	
๒.วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง ๑๑	
๓.นโยบายการบริหารความเสี่ยง ๑๑	
๔.โครงสร้างการบริหารงานการบริหารความเสี่ยง ๑๒	
๕.คณะผู้รับผิดชอบ ๑๒	
บทที่ ๔ กระบวนการบริหารความเสี่ยง ๑	๓
กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ๑๔	
๑. การระบุความเสี่ยง ๑๔	
๒. การประเมินความเสี่ยง ๑๕	
๓. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง ๑๘	
๔. การตอบสนองความเสี่ยง ๒๐	
๔. การรายงานและติดตามผล ๒ ๓	
๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง ๒๔	
บทที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๒๔

บทที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหาร จัดการ ความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับ กระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับ หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ถือเป็นหน่วยงาน ของรัฐตามหลักเกณฑ์นี้

ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสอดคล้องกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการ บริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

๑. เพื่อให้ฝ่ายบริหาร/ฝ่ายปฏิบัติการเข้าใจหลักการ กระบวนการ/ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด
๒. เพื่อให้ผู้บริหารมีเครื่องมือในการควบคุม กำกับการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
๓. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทาง กระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ชัดเจนสามารถใช้ เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิด ขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด
๕. เพื่อให้สำนัก/กอง ในสังกัด นำแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงสำนัก /กอง ได้

แนวทางการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด มีแนวทางในการการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนการบริหารจัดการ ความเสี่ยงติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และพิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคต หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและอาจส่งผลกระทบในด้านลบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็น ตัวเงินหรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย / ระเบียบ อันอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

นโยบายการบริหารความเสี่ยง

- กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสมนโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร

- ให้มีกระบวนการการบริหารความเสี่ยงองค์กรเป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยสามพาด อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์ แผนงานและการดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด รวมถึงการมุ่งเน้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ที่กำหนด เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานและสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

- มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการการบริหารความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร การบริหาร ความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด และคณะกรรมการการบริหารความเสี่ยง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปีให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยงและจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๓. สามารถนำนโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กรไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

๔. เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

๕. ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร

๖. การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

๔. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้นและทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย

ประโยชน์ที่คาดหวังที่จะได้รับจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

๓. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้หมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรและตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล

๔. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหาร สามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหาร ในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและ วัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนต่ำ บลห่วยสามพาด เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กรและระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๖. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยง แต่และกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน

๕. นิยามความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาส/เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน หรือสิ่งที่ทำให้แผนงานหรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบัน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุด ทั้งในแง่ของผลกระทบที่เป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงองค์กร

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ ความเสี่ยงและการกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง เพื่อมุ่งหวังให้องค์กรบรรลุตามเป้าประสงค์ขององค์กร

การบริหารความเสี่ยงขององค์กร คือ กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

ความเสี่ยง จำแนกออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : SR) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์อย่างไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงทางการดำเนินงาน (Operational Risk : OR) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานต่างๆ ขั้นตอน อันเนื่องมาจากขาดการกำกับดูแลที่ดีหรือขาดการควบคุมภายในที่ดี โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์/เทคโนโลยีสารสนเทศ/บุคลากรในการปฏิบัติงานและความปลอดภัยของทรัพย์สิน

๓. ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk : FR) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพคล่องทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไรและรายงานทางการเงิน

๔. ความเสี่ยงด้านกฎหมาย ระเบียบต่างๆ (Compliance Risk : CR) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ

ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง โอกาสที่ผลผลิตของการดำเนินงานไม่บรรลุผลลัพธ์ อันเนื่องมาจากการขาดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ แบ่งเป็น

๑. ความเสี่ยงจากการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน (Key Risk Area)

๒. ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Risk)

๓. ความเสี่ยงด้านการตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (Negotiation Risk)

บทที่ ๒
ข้อมูลพื้นฐาน
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอบรรพตพิสัย
จังหวัดอุตรธานี

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๙ มีที่ทำการตั้งอยู่เลขที่ ๒๓๑ หมู่ที่ ๑๐ บ้านสะอาตนามูล อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดอุตรธานีสามารถเดินทางจากจังหวัดอุตรธานีมาตามถนนมิตรภาพ ไปทางจังหวัดขอนแก่น ถึง กม.ที่ ๒๑ เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ตำบลห้วยสามพาดระยะทาง ๔ กิโลเมตร รวมระยะทางจาก จังหวัดอุตรธานี ถึงตำบลห้วยสามพาด ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอบรรพตพิสัยไปทางทิศ ตะวันออก ๑๒ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกับท้องถิ่นใกล้เคียง ๓ ส่วนคือ ตำบลนาม่วง , ตำบลผาสุก , ตำบลหนองไผ่ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลนาม่วง	อำเภอบรรพตพิสัย	จังหวัดอุตรธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลผาสุก	อำเภอกุมภวาปี	จังหวัดอุตรธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลนาม่วง	อำเภอบรรพตพิสัย	จังหวัดอุตรธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลหนองไผ่	อำเภอเมือง	จังหวัดอุตรธานี

วิสัยทัศน์

“ห้วยสามพาด ตำบลน่าอยู่ ประชาชนมีสุข”

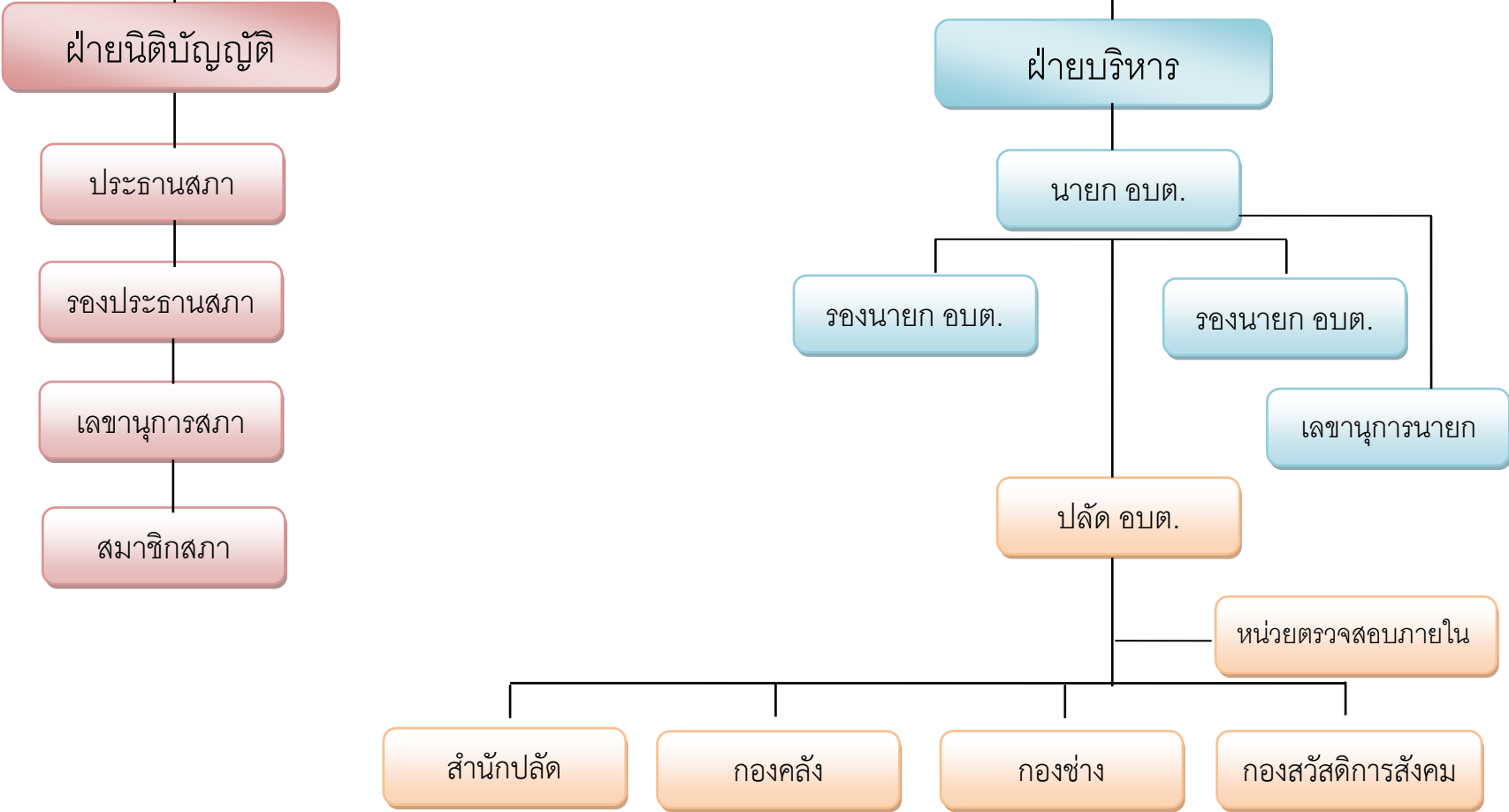
ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด

- ยุทธศาสตร์ ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- ยุทธศาสตร์ ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ ที่ ๓ การพัฒนาด้านส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ยุทธศาสตร์ ที่ ๔ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
- ยุทธศาสตร์ ที่ ๕ การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหารจัดการที่ดี
- ยุทธศาสตร์ ที่ ๖ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

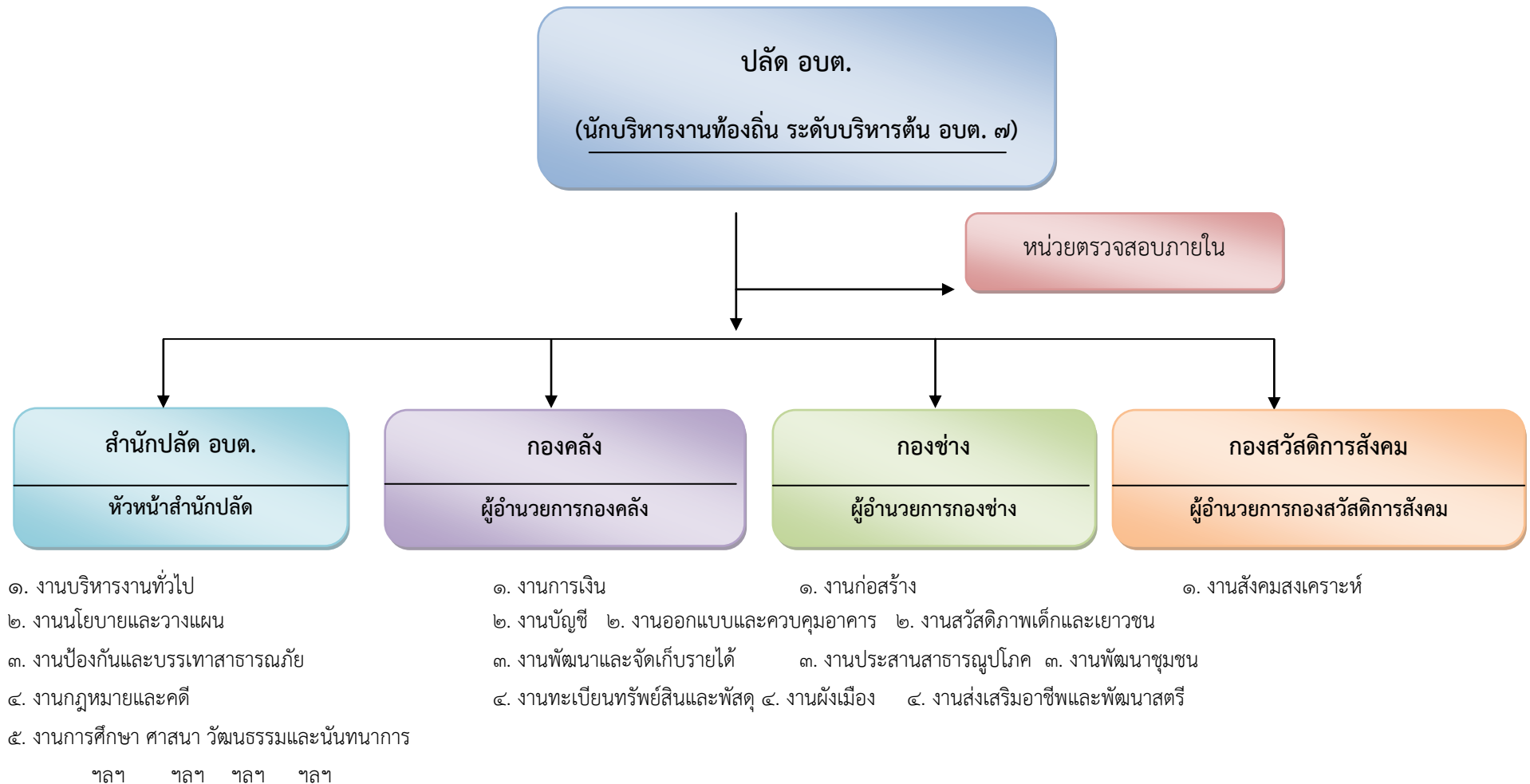
๑. เพื่อพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. เพื่อพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สภาพความเป็นอยู่
๓. เพื่อพัฒนาด้านสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต
๔. เพื่อพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
๕. เพื่อพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร
๖. เพื่อพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด

โครงสร้างส่วนราชการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด

โครงสร้างส่วนราชการ อบต.

บทที่ ๓

การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด

องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด ได้ประยุกต์หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ ร่วมกับ ระบบมาตรฐาน ISO ๓๑๐๐๐ และระบบบริหารงานคุณภาพ ISO ๙๐๐๑ : ๒๐๑๕ (Risk and Opportunities) ครอบคลุมการจัดวางระบบบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานที่กำหนดภายใต้กรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่มุ่งเน้นให้เกิด Risk Awareness Culture ด้วยการดำเนินการตามขั้นตอน การบริหารจัดการความเสี่ยงตั้งแต่การระบุปัจจัยเสี่ยงสาเหตุความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ วิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดระดับความเสี่ยง ตลอดจนจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตามแผนการดำเนินงาน ภายใต้ ๘ องค์ประกอบ ได้แก่

- ๑) บริบทภายในและภายนอกองค์กร
- ๒) การกำหนดวัตถุประสงค์
- ๓) การชี้แจงเหตุการณ์
- ๔) การประเมินความเสี่ยง
- ๕) การตอบสนองความเสี่ยง
- ๖) กิจกรรมการควบคุม
- ๗) สารสนเทศและการสื่อสาร
- ๘) การติดตามประเมินผล

๑. ขอบเขตบริบทภายในและภายนอกองค์กร (INTERNAL & EXTERNAL CONTEXT)

๑.๑ บริบทภายในองค์กร (Internal Context)

- ๑) ระบบ (System) องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด มีระบบการบริหารงานที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อนและมีความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เหมาะสมกับสถานการณ์
- ๒) บุคลากร (Staff) บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงตามตำแหน่งงานตามมาตรฐานกำหนด ตำแหน่งมีการส่งเสริมการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของบุคลากร โดยการสนับสนุนการฝึกอบรมและให้มีการรายงานผลการฝึกอบรมตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อจัดทำเป็นองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM) เพื่อเผยแพร่ให้พนักงานได้นำไปใช้ประโยชน์
- ๓) ทักษะ (Skill) บุคลากรมีทักษะในการปฏิบัติงานได้หลากหลายและสามารถทำงานได้เฉพาะทางตรงตามภาระงาน (Job Description) และมีประสบการณ์ในการทำงานที่สามารถพัฒนาต่อยอดในการทำงานภารกิจอื่นๆ ได้อีก
- ๔) โครงสร้าง (Structure) องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด มีโครงสร้างองค์กรที่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานและกำหนดบทบาท หน้าที่แต่ละสำนัก/กอง รวมถึงได้มีการสื่อสารให้พนักงานได้รับทราบอย่างทั่วถึง
- ๕) กลยุทธ์ (Strategy) มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่น และทบทวนตามรอบการทบทวนอย่างต่อเนื่องรวมถึงการรับฟังความคิดเห็นความต้องการจากประชาชน เพื่อนำมาปรับกลยุทธ์การดำเนินงานภายใต้การเชื่อมโยงกับนโยบายระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ฯลฯ

๑.๒ บริบทภายนอก (External Context)

๑) การเมือง (Politic) องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด ดำเนินการภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาลที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒

๒) กฎระเบียบ/กฎหมาย (Law) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ปฏิบัติตามพระราชกำหนดพระราชกฤษฎีกาพระราชบัญญัติ ตลอดจนต่อระเบียบหนังสือสั่งการต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๑.๓ การวิเคราะห์ SWOT Analysis

จากข้อมูลสภาพทั่วไปรวมทั้งข้อมูลเฉพาะแต่ละด้าน ตลอดจนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด ได้มีการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์ประกอบภายในและองค์ประกอบภายนอกและกำหนดเป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
๑.ประชาชน ผู้นำชุมชน มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับทางราชการในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ๒.ชุมชนเข้มแข็งได้รับการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานครบถ้วน ๓.มีเส้นทางสัญจรเป็นไปด้วยความสะดวกเนื่องจากมีที่ตั้งอยู่ใกล้มีถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ เชื่อมระหว่างจังหวัดอุดรธานี กับจังหวัดขอนแก่น ๔.ไม่มีรถโดยสารประจำทางผ่านเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาดแต่อยู่ใกล้คิวรถโดยสารประจำทางสาย ๔๔ ๕.มีทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ (กรุงเทพฯ – อุดรธานีหนองคาย) ผ่านตำบลห้วยสามพาด ๖.ประชาชนยังยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ๗.มีหนองน้ำซึ่งเป็นแหล่งเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรกรรม / อุปโภค ๕ แห่งได้แก่หนองบึงกุ้ง หนองแวง หนองแก หนองหัวลิง หนองมะไฟ ๘.ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ข้าวอ้อยและมันเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ ๙.มีโรงเรียนสังกัด สพฐ. จำนวน ๕ โรงเรียน สอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา จำนวน ๔ แห่ง และสอนระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง ๑๐.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ แห่ง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ๑๑.ไม่มีหน่วยงานรัฐวิสาหกิจอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ๑๒.มีการประสานความร่วมมือระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาดกับส่วนราชการในพื้นที่	๑.คนในวัยทำงานคนหนุ่มสาวอพยพไปหางานทำในเมืองและต่างประเทศ ๒.ราษฎรยากจนส่วนใหญ่ประชาชนประกอบอาชีพทางการเกษตรเพียงอย่างเดียวทำให้ขาดรายได้ ๓.ประชาชนไม่สามารถรวมกลุ่มกันเพื่อดำเนินการด้านเศรษฐกิจของชุมชนในรูปของกลุ่มอาชีพอย่างเข้มแข็ง ๔.ขาดแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอเนื่องจากไม่มีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อความต้องการ ๕.ขาดสถานศึกษาระดับฝึกออาชีพ ขาดแหล่งงานรองรับแรงงานว่างงานนอกฤดูกาล ๖.ไม่มีสถานประกอบกิจการขนาดใหญ่ไม่มีโรงงานในพื้นที่ ๗.องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ ประกอบกับเครื่องมือไม่เพียงพอเนื่องจากงบประมาณจำกัด ๘.ไม่มีตลาดสดที่ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ๙.ไม่มีแหล่งเงินทุนต่างๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ มีน้อย ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อ ๑๐.ที่ดินมีราคาสูงถ้าจะพัฒนาในด้านการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
๑๓.มีความสงบไม่ค่อยจะมีปัญหา ด้านความปลอดภัยและด้านมลพิษ ๑๔.ผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น ๑๕.มีระบบประปาเพิ่มขึ้นทำให้มีน้ำใช้อุปโภคบริโภคตลอดทั้งปี ๑๖.องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด มีศักยภาพเพียงพอที่รองรับการบริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ๑๗.มีสนามกีฬา/ลานกีฬา จำนวน ๙ แห่ง ๑๘.มีประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่โดดเด่นและสืบสานกันมายาวนาน ๑๙.มีฟาร์มสุกรในพื้นที่ จำนวน ๒ แห่ง ๒๐.มีวัด ๙ แห่งสำนักปฏิบัติธรรม ๑ แห่ง ๒๑.หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด มีหอกระจายข่าวประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ๒๒.มีการให้บริการด้านการสื่อสาร ของบริษัททีโอที และมีสัญญาณโทรศัพท์ไร้สายของเอกชนหลายบริษัท และมีจุดบริการอินเทอร์เน็ต ทุกหมู่บ้าน (ฟรี wifi) ๒๓.มีกองทุนในหมู่บ้าน เช่น การออมเงินสัจจะ ธนาคารข้าว ฯลฯ ๒๔.มีกลุ่มอาชีพแม่บ้าน กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ กองทุนเงินสาธารณสุขมูลฐานชุมชน	

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
๑.จังหวัดอุดรธานี สามารถสนับสนุนงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ที่มีแผนงาน/โครงการตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ๒.มีเส้นทางคมนาคมสะดวกสามารถรองรับการขยายตัวของการลงทุนทางเศรษฐกิจ ๓.ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐเป็นอย่างดีการปฏิรูประบบราชการทำให้พนักงานเกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ๔.รัฐบาลมีนโยบายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ๕.ได้รับงบประมาณจากส่วนกลางเพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอในการบริหารจัดการท้องถิ่น	๑.ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาดเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางมีงบประมาณจำกัดเมื่อเทียบกับภารกิจหน้าที่ต่างๆตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาดตามกฎหมายอื่นตามภารกิจถ่ายโอนฯ ตามนโยบายท้องถิ่น นโยบายจังหวัดและนโยบายรัฐบาล ๒.งบประมาณที่ได้รับจากส่วนกลาง ไม่เพียงพอในการบริหารงาน ๓.กฎหมายและระเบียบต่างๆ ในการปฏิบัติงานทำให้ขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน ๔.การถ่ายโอนภารกิจต่างๆ ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทำให้การปฏิบัติงาน เกิดความล่าช้าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ๕.การพัฒนาบางด้านต้องเป็นไปตามกฎหมาย จึงไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาได้ต้องอาศัยความเสียสละของชุมชนเท่านั้น ซึ่งบางครั้งก็ทำได้ยากมาก

๒. วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง

- ๑) เพื่อดำเนินการตามหลักการบริหารความเสี่ยงในการ บังคับประเมินและการจัดการความเสี่ยงภายใต้บริบทภายในและภายนอกอย่างครอบคลุมครบถ้วน
- ๒) เพื่อบริหารจัดการให้ความเสี่ยงขององค์การบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- ๓) เพื่อกำหนดมาตรการ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ๔) เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด มีส่วนร่วมในการรับรู้ตระหนัก และดำเนินการตลอดจนให้ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Risk Awareness Culture)

๓. นโยบายการบริหารความเสี่ยง

- ๑) การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรผ่านการจัดการองค์ความรู้
- ๒) ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง
- ๓) สนับสนุนกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดและจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม
- ๔) นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการกระบวนการบริหารความเสี่ยง และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการบริหารความเสี่ยง
- ๕) ติดตามทบทวนความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
- ๖) ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรด้านการตระหนักถึงความเสี่ยงและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
- ๗) นำองค์ความรู้ขององค์กรสร้างมูลค่าตอบแทนสู่สังคม

๔. โครงสร้างการบริหารงานการบริหารความเสี่ยง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
ประธานคณะกรรมการ

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
คณะกรรมการ

หัวหน้าสำนักปลัด คณะกรรมการ	ผู้อำนวยการกองคลัง คณะกรรมการ	ผู้อำนวยการกองช่าง คณะกรรมการ	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม คณะกรรมการ
--------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	--

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

คณะผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด

- ๑.นายอิทธิเชษฐ์ อภินันท์ธนาภฤต ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด
- ๒.นางธนิตา สิงห์กุลศิริ ผู้อำนวยการกองคลัง
- ๓.นายศิริเดช พนารัตน์ ผู้อำนวยการกองช่าง
- ๔.นางสาวสาริกา ริยะสุ หัวหน้าสำนักปลัด
- ๕.นางสาวจิระวัตร เจียรวาปี ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม
- ๖.นางสาวรังษิยา อินทร์ดี นักทรัพยากรบุคคล ชำนาญการ
- ๗.นายขจร ทศคร นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
- ๘.นางสาววัชรารณณ์ เสนสุข นักวิชาการจัดเก็บรายได้ ชำนาญการ
- ๙.นายอรรถพล โสภานักวิชาการเงินและบัญชี ชำนาญการ
- ๑๐.นายศักรินทร์ วิรุฬปักซี่ นายช่างโยธา ปฏิบัติการ
- ๑๑.นางทองจันทร์ ภูโอบ ครู ค.ศ.๒
- ๑๒.นางสุวรรณี สุระมณี ครู ค.ศ.๒
- ๑๓.นางสาวละอองดาว ควันไชย เจ้าพนักงานพัสดุ ปฏิบัติงาน
- ๑๔.นางสาวสุภัควี นารี เจ้าพนักงานธุรการ

บทที่ ๔

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และ จัดลำดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผน บริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆ ทั้งที่มีผลดีและผลเสียต่อการบรรลุ วัตถุประสงค์โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใดและเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณา จากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัย เกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

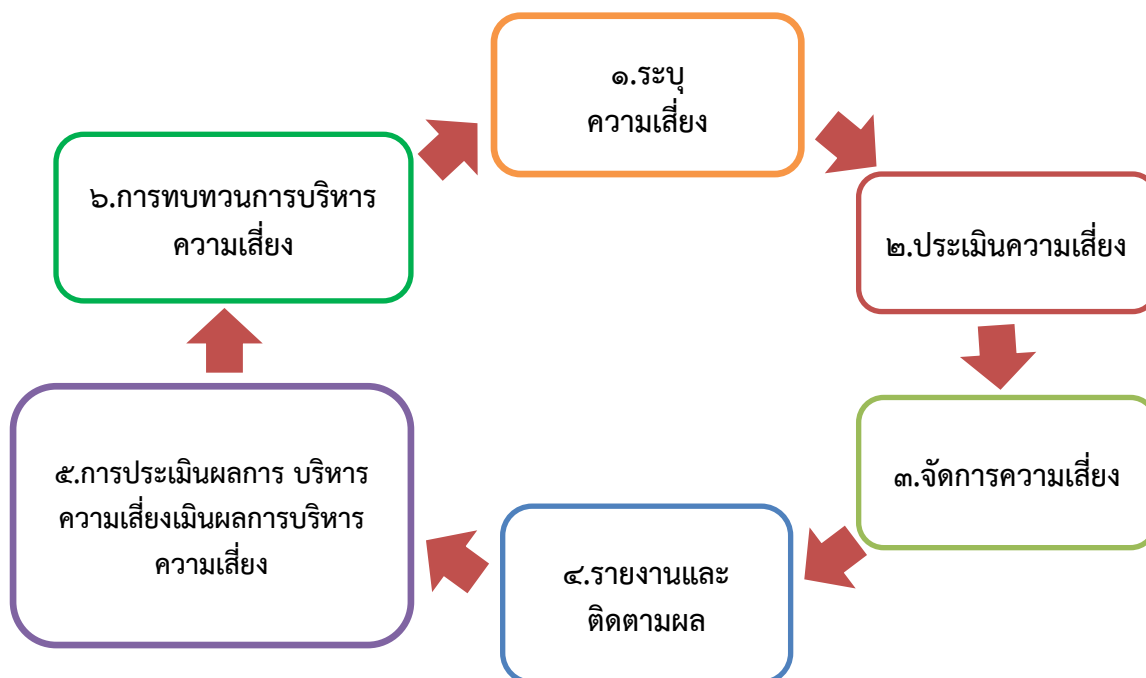
๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และ ควบคุม ความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้น ให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้สามารถปฏิบัติ ได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหาร ความเสี่ยง ที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผน บริหารความเสี่ยง

๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้ มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงพอถูกต้อง และมีประสิทธิผลมาตรการ หรือ กลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริง และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ หลังมีการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความ เสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด

๑. การระบุความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกัน รักษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเข้าใจในความหมายของ “ความเสี่ยง (Risk)” “ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)” และ “ประเภทความเสี่ยง” ก่อนที่จะดำเนินการระบุความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๑.๑ ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผล กระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กร และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใดและเกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม

ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุ ควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กร เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย คู่แข่ง เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการความรู้/ความสามารถของบุคลากร กระบวนการทำงาน ข้อมูล/ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์

๑.๓ ประเภทความเสี่ยง แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หรือ S เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์เป้าหมาย พันธกิจ ในภาพรวมขององค์กรที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผล ตามเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์กร

๒) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) หรือ O เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ความเสี่ยงด้านนี้ เช่น การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานโดยไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจน หรือไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) หรือ F เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงบประมาณ รวมทั้ง การจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม เป็นต้น

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) หรือ C เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันข้อมูลรวมถึงประเด็นทางด้านกฎระเบียบอื่นๆ

การระบุความเสี่ยงควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และเสียโอกาสปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการหามาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้

ทั้งนี้ การระบุความเสี่ยงสามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงานการวิเคราะห์ทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาการประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง การเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น

๒. การประเมินความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยการวิเคราะห์ การประเมินและการจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

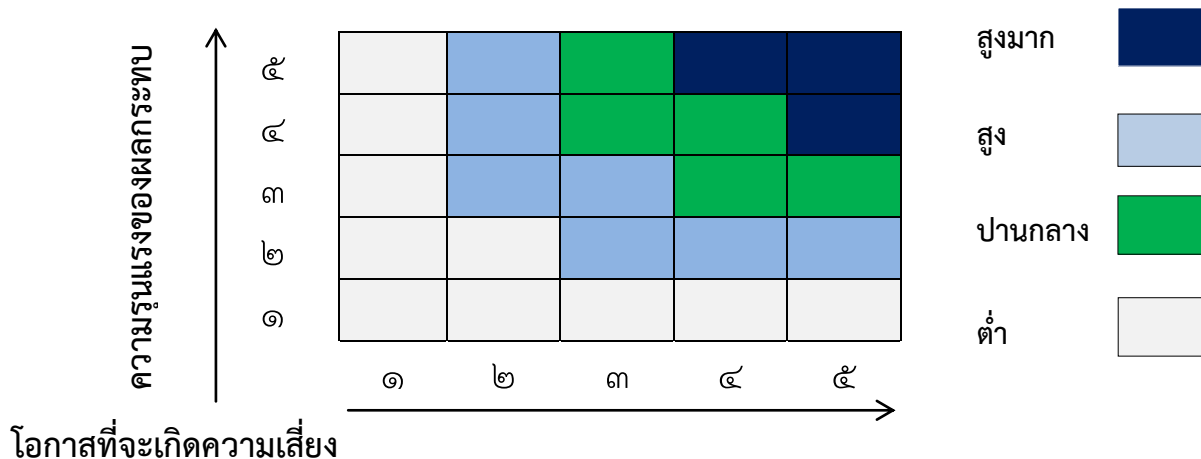
๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะผู้รับผิดชอบงานบริหารความเสี่ยงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และ สูงมาก ดังนี้

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑ = น้อยมาก	๒ = น้อย	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)					
ความถี่ที่อาจเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย : เดือน/ครั้ง , ปี/ครั้ง)	๕ ปี /ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑-๖ เดือน/ครั้ง หรือ ไม่เกิน ๑ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้ง หรือ มากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)					
มูลค่าความเสียหาย (บาท)	น้อยกว่า ๑ หมื่น	๑ หมื่น – ๕ หมื่น	๕ หมื่น – ๒ แสน	๒ แสน – ๑ ล้าน	มากกว่า ๑ ล้าน
ผลกระทบต่อชีวิต	เดือดร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	บาดเจ็บต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	ถึงแก่ชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์/การดำเนินงานของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ผลกระทบต่อคุณธรรมจริยธรรมของพนักงานส่วนตำบล	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ผลกระทบด้านเวลาความล่าช้าของงาน	ไม่เกิน ๓ วัน	ไม่เกิน ๗ วัน	ไม่เกิน ๑ เดือน	ไม่เกิน ๓ เดือน	ไม่เกิน ๖ เดือน

ส่วนระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และ ต่ำ

๒.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ภายใต้งบประมาณกำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

- ๑) พิจารณาโอกาสความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาสความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
- ๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ $\times$ ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood $\times$ Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

- ๑) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ – ๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพิ่มเติม
- ๒) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนน ระดับความเสี่ยง ๖ – ๑๐ คะแนน ยอมรับความเสี่ยงแต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม
- ๓) ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ – ๑๖ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงเพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- ๔) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗ – ๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

๒.๔ การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

ที่	ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑	ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานโดยตรงด้านงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานกฎหมายและคดีและงานด้านการศึกษา	๑.ประชาชนไม่ได้รับบริการช่วยเหลือล่าช้าเนื่องจากขาดแคลนกำลังเจ้าหน้าที่และวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไม่เพียงพอ ๒.ทรัพย์สิน อบต. อาจเสียหาย ชำรุดหรือสูญหาย	๑.ผู้ที่ได้รับมอบหมายไม่มาปฏิบัติหน้าที่อยู่เวรรักษาการณ์ตามคำสั่งฯ ๒.ประชาชนเสียโอกาสในการรับบริการตามนโยบายของผู้บริหาร	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานหรือ O	๕	๓	๑๕	สูง	สำนักปลัด
๒	การดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติ เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่สามารถดำเนินการได้ทันในรอบปีงบประมาณ	ประชาชนเสียประโยชน์จากการไม่ได้ดำเนินโครงการ	เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการไม่ดำเนินการโครงการตามข้อบัญญัติเรื่อง งบประมาณรายจ่ายฯทำให้ดำเนินการไม่ทันปีงบประมาณ ทำให้ประชาชนเสียประโยชน์	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานหรือ O	๓	๒	๑๐	ปานกลาง	ทุกสำนัก/กอง
๓	การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำแผนจัดหาพัสดุประจำปี	ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในเจ้าหน้าที่ยังขาดประสบการณ์และไม่มี ความชำนาญในการปฏิบัติงาน	๑.พนักงานส่วนตำบลยังไม่ตอบสนองตามมาตรการ ๒.ไม่มีการจัดทำบัญชีทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุเป็นปัจจุบัน	ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง หรือ F	๕	๑	๕	ต่ำ	ทุกสำนัก/กอง
๔	การดำเนินงานตามโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน	ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ในรอบ ๑ปีงบประมาณ	๑.งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ๒.ติดระเบียบข้อบังคับต่างๆ ๓.เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับหรือ C	๓	๒	๕	ต่ำ	กองช่าง

การประเมินความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

ที่	ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๕	ความเสี่ยงที่เกิดจากสาธารณภัย เช่น อัคคีภัย वादภัย อุทกภัย ฯลฯ	บ้านเรือนได้รับความเสียหาย ,ประชาชนเดือดร้อน ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค พื้นที่การเกษตรเสียหายขาดรายได้	๑.ภัยธรรมชาติ ๒.ความประมาทของมนุษย์	ความเสี่ยงด้านการเงิน หรือ F	๔	๕	๒๐	สูงมาก	ทุกสำนัก/ กอง
๖	การเปลี่ยนแปลงของระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น	การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย	๑.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ๒.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่มีความชัดเจน ๓.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน	ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ หรือ S	๒	๕	๑๐	ปานกลาง	ทุกสำนัก/ กอง
๗	ความเสี่ยงที่เกิดจากขาดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เช่น การจัดงานบางโครงการ กลุ่มอาชีพที่กั๊ยมเงินโครงการ	๑.กลุ่มเป้าหมายยังไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ๒.เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบยังขาดความรู้ความสามารถ	๑. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น	ความเสี่ยงด้านการเงิน หรือ F	๔	๒	๑๕	ปานกลาง	กอง สวัสดิการสังคม

๓. การตอบสนองความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่ทั้งนี้วิธีการจัดการความเสี่ยงต้องค้ำค้ำกับการลดระดับผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงนั้น โดยทางเลือกหรือวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย ๔ แนวทางหลัก คือ

๑) การยอมรับ (Take) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่ค้ำค้ำที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๒) การลดหรือควบคุมความเสี่ยง (Treat) หมายถึง การลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุมหรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานการจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงานให้กับพนักงาน และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate) หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดหรือยกเลิกการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น

๔) การถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer) หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย ประกันทรัพย์สินกับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอก มาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

เมื่อเลือกวิธีการหรือมาตรการที่เหมาะสมที่จะใช้จัดการความเสี่ยงแล้ว ต้องมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริงและให้สามารถติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงนั้นได้ รวมทั้งต้องพิจารณาถึงความค้ำค้ำในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

การจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

ที่	ความเสี่ยง	วิธีการตอบสนอง ความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่ เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
๑	ไม่มีเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบงาน โดยตรงด้านงาน ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย งานกฎหมายและคดี และงานด้านการศึกษา	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือ ควบคุม ความเสี่ยง	งาบริหาร งานบุคคล สำนักปลัด
		การลดหรือควบคุม ความเสี่ยง	ควรออกมาตรการให้เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบมีจิตสำนึกในการ บริการสาธารณะ เช่น ประกาศ อบต.ห้วยสามพาด เรื่องนโยบาย มาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมฯ , ข้อบังคับ อบต.ห้วยสามพาด ว่าด้วยจรรยาข้าราชการ หรือ กำหนดบทลงโทษผู้ทิ้งเวรฯ		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยง ความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความ เสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
๒	การดำเนินโครงการ ตามข้อบัญญัติ เรื่อง งบประมาณรายจ่าย ประจำปี ไม่สามารถ ดำเนินการได้ทันในรอบ ปีงบประมาณ	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือ ควบคุม ความเสี่ยง	ทุกสำนัก/ กอง
		การลดหรือควบคุม ความเสี่ยง	๑) เห็นควรมีการตรวจสอบ ภายใน รายงานผลให้ผู้บริหาร ทราบ ๒) เห็นควรมีการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยง ความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความ เสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
๓	การจัดซื้อจัดจ้างและ การจัดทำแผนจัดหา พัสดุประจำปี	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือ ควบคุม ความเสี่ยง	กองคลัง
		การลดหรือควบคุม ความเสี่ยง	ให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบแจ้งทุก สำนัก/กองทราบและถือปฏิบัติ		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยง ความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความ เสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		

การจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

ที่	ความเสี่ยง	วิธีการตอบสนอง ความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่ เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
๔	การเปลี่ยนแปลงของ ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น	การยอมรับความเสี่ยง	ศึกษาระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง และถือปฏิบัติตาม อย่างเคร่งครัด	การยอมรับ ความเสี่ยง	ทุกสำนัก/ กอง
๕	การดำเนินงานตาม โครงการด้านโครงสร้าง พื้นฐานไม่เป็นไปตาม ความต้องการของ ประชาชน	การลดหรือควบคุม ความเสี่ยง	ไม่ควรลดหรือควบคุมความเสี่ยงนี้	การยอมรับ ความเสี่ยง	กองช่าง
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยง ความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยง ความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
		การยอมรับความเสี่ยง	อธิบายข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้ประชาชนทราบ ถึงเหตุผลที่ไม่สามารถดำเนิน โครงการตามความต้องการใน อันดับแรกได้		
๖	ความเสี่ยงที่เกิดจาก สาธารณภัย เช่น อัคคีภัย วาทภัย อุทกภัย ฯลฯ	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือ ควบคุม ความเสี่ยง	สำนักปลัด
		การลดหรือควบคุม ความเสี่ยง	๑.ประชาสัมพันธ์แนวทางการ ปฏิบัติการป้องกันสาธารณภัย ต่างๆ ๒.ของบประมาณดำเนินการ ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างที่สามารถ ป้องกันสาธารณภัยต่างๆได้ เช่น เขื่อนเรียงหิน ฯลฯ		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยง ความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความ เสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
๗	ความเสี่ยงเกิดจากขาด เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	ยอมรับความเสี่ยง ลดหรือควบคุมความเสี่ยง การหยุดหรือหลีกเลี่ยง ความเสี่ยง การถ่ายโอนความเสี่ยง	ศึกษาระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง และถือปฏิบัติตาม อย่างเคร่งครัด ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้	การลดหรือ ควบคุม ความเสี่ยง	กอง สวัสดิการ สังคม

๔. การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมี เป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดี ก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและนำผลการติดตามไป รายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ทั้งนี้ กระบวนการสอบทานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตามหรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตามตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก ๓ เดือน ๖ เดือน ๙ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒) การติดตามผลในระหว่างการทำงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงาน

๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารความเสี่ยงจะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผล การบริหารความเสี่ยง ประจำปีต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารท้องถิ่น มีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงพอถูกต้องและมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการ สามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือ ตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยงเป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยง ในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

บทที่ ๕

แผนบริหารความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด ได้ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเตรียมการรองรับสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยพิจารณา ทบทวนจากรายงานผลการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงของปีงบประมาณ ๒๕๕๒ คัดเลือกความเสี่ยงในระดับ ปานกลางขึ้นไปจนถึงความเสี่ยงในระดับสูงมาก เพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและ ควบคุมความเสี่ยงที่สูงมาก (Extreme) และสูง (High) นั้นให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สำหรับความเสี่ยงในระดับปานกลาง (Medium) ก็มีมาตรการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมาย ซึ่งการดำเนินการตามมาตรการลดความเสี่ยงได้พิจารณาถึงความคุ้มค่าใน ด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้กับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย โดยแผนบริหารความเสี่ยงประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

- ๑) วิธีการดำเนินงาน (กิจกรรมการควบคุมจัดการความเสี่ยง)
- ๒) ผู้รับผิดชอบ (ฝ่ายหรือกลุ่มงาน) ในแต่ละกิจกรรมของแผนบริหารความเสี่ยง
- ๓) งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
- ๔) กำหนดระยะเวลาดำเนินการของแผนงานนั้น

แผนบริหารความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	คะแนนรวม
ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานโดยตรงด้านงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานกฎหมายและคดี และงานด้านการศึกษา	๑๕	ควรออกมาตรการให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีจิตสำนึกในการบริการสาธารณะ เช่น ประกาศ อบต. ห้วยสามพาด เรื่อง นโยบายมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมฯ , ข้อบังคับ อบต. ห้วยสามพาด ว่าด้วยจรรยาข้าราชการ หรือ กำหนดบทลงโทษผู้ทิ้งเวรฯ	เพื่อให้มีผู้ดูแลอาคารสถานที่	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	อาคารสถานที่ราชการมีผู้ดูแลและสามารถบริการประชาชนได้ตลอด ๒๔ ชม.	N/A	สำนักปลัด	๑	๑	๑
การดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติเรื่อง งบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่สามารถดำเนินการได้ทันในรอบปีงบประมาณ	๖	๑) ควรมีการตรวจสอบภายในรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ ๒) ควรมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น	เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างครอบคลุมทุกแผนงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	มีการดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติฯ ได้ครบถ้วนและทันในปีงบประมาณ	N/A	ทุกสำนัก/กอง	๑	๑	๑

แผนบริหารความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำแผนจัดหาพัสดุประจำปี	๕	ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ๒.ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมฯ	เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ ของอบต.เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	การดำเนินการต่างๆ ของ อบต. เป็นไปตาม ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	N/A	กองคลัง	๑	๑	๑
การเปลี่ยนแปลงของระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น	๑๐	๑.ศึกษาระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ๒.ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมฯ	เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ ของอบต.เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	การดำเนินการต่างๆ ของ อบต. เป็นไปตาม ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	N/A	ทุกสำนัก/กอง	๑	๑	๑
การดำเนินงานตามโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน	๓	อธิบายข้อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ให้ประชาชนทราบถึงเหตุผลที่ไม่สามารถดำเนินการโครงการตามความต้องการในอันดับแรกได้	เพื่อให้การดำเนินการด้านโครงสร้างพื้นฐานของ อบต.เป็นไปตามความต้องการของประชาชน	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	เพื่อให้โครงการที่ดำเนินการเป็นไปตามความต้องการของประชาชน	N/A	กองช่าง	๑	๑	๑

แผนบริหารความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/ จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลสำเร็จที่ คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	คะแนนรวม
ความเสี่ยงที่เกิดจาก สาธารณภัย เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ฯลฯ	๒๐	๑.ประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติ การป้องกัน สาธารณภัยต่างๆ ๒.ของบประมาณ ดำเนินการก่อสร้างสิ่งปลูก สร้างที่สามารถป้องกันสา ธารณภัยต่างๆ ได้ เช่น ถังดับเพลิง ฯลฯ	เพื่อป้องกันและ บรรเทาสาธารณ ภัยต่างๆ ใน ตำบล	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	ประชาชนได้รับ ผลกระทบจาก สาธารณภัยน้อย ที่สุด	N/A	สำนักปลัด	๑	๓	๔
ความเสี่ยงที่เกิดจากขาด เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เช่น การจัดงานบาง โครงการกลุ่มอาชีพ ที่กู้ยืมเงินโครงการ	๖	๑. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ ๒.ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ให้ประชาชนทราบ	เพื่อให้การ ดำเนินการต่างๆ ของอบต.เป็นไป ตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	การดำเนินการ ต่างๆ ของ อบต. เป็นไปตาม ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	N/A	กองสวัสดิการ สังคม	๑	๒	๓